

„O ludziach, którzy potrafią
pięknie żyć i pięknie
umierać...”

Walka o wolność - „Kamienie na Szaniec”
Aleksandr Kamiński

Przygotowały: Emilia Kędzierska, Paulina Górka

Rudy, Alek, Zośka

Uczestniczył w wielu akcjach małego sabotażu oraz dywersji. Mimo młodego wieku odznaczał się odwagą, opanowaniem i inteligencją.

Rudy

Jan Bytnar- ur. 6 maja 1921r., zm. 30 marca 1943r.

Na początku wojny był jednym z maturzystów gimnazjum im. Stefana Batorego. Harcmistrz, członek podziemnej organizacji „Wawer”, dowódca plutonu GS, podporucznik AK.

- Został aresztowany razem z ojcem przez funkcjonariuszy Gestapo o godz. 4:30 rano we wtorek 23 marca 1943 roku w mieszkaniu Bytnarów przy al. Niepodległości 159. Zatrzymanie było prawdopodobnie spowodowane znalezieniem u aresztowanego (19 marca) - dowódcy Hufca „Praga” - Henryka Ostrowskiego notatki zawierającej adres Bytnara. W celu wyciągnięcia informacji, Gestapo brutalnie katowało Rudego.

Opis stanu Rudego przez Zośkę

Gdy wszyscy więźniowie wysypali się na ulicę, z głębi wozu ukazał się Janek, gramoląc się na czworakach przez ławki. Ogolona głowa, twarz zielono-żółta, zapadnięte policzki, olbrzymi siniec pod okiem, sine uszy. Wielkie oczy szeroko rozwarte, patrzące na nas. Porwaliśmy go na ręce. Każde dotknięcie go przez nas wywoływało krzyk bólu. Na ramionach dowlekliśmy go do samochodu, wsadziliśmy obok ранnego Tadeusza i jazda (...). Z trudem wynieśliśmy go z samochodu na łóżko, nie można go było dotknąć w żadną część ciała. Rozebraliśmy go i przykryliśmy(...). Całe ciało od pasa w dół miało. Sine, opalone i spuchnięte, w wielu miejscach strupy i zakrzepła krew. Nie było widać sińców, całe ciało było równomiernie rozbite. Po chwili powiedział nam, że nie jadł od poniedziałku, daliśmy sucharki i herbatę, ale jeść nie bardzo mógł.

- Przyjaciele odbili Rudego w Akcji pod Arsenalem. Jego stan był bardzo ciężki. Po uratowaniu żył kilka dni i zmarł wśród przyjaciół w dniu 30 marca 1943r.

ODZNACZENIA:

Krzyż Walecznych (1943)

Krzyż Komandorski z

Gwiazdą Orderu

Odrodzenia Polski (2009)

**Grób Alka i Rudego na
warszawskich Powązkach.**

Maciej Aleksy Dawidowski-
podharc mistrz, członek
podziemnej organizacji Wawer,
dowódca drużyny GS, sierżant
podchorąży AK, 1 z GS, który
został udekorowany krzyżem
Virtuti- Militari. Ur. 3 listopada
1920r. ,zm. 30 marca 1943 r.

Alek

**Narzeczona Alka-
Basia Sapińska**

Był bardzo pogodny i optymistyczny.
Kamiński napisał o nim, że ciągle się
uśmiechał, mówił szybko,
wymachując rękami.

Został postrzelony w
brzuch po Akcji pod
Arsenałem, umierał
wśród bliskich tego
samego dnia co Rudy.

Odznaczał się bardzo wielką
odwagą i siłą woli. Owoce
jego brawurowego
zachowania to m.in. Zdjęcie
niemieckiej tablicy z
pomnika Kopernika.

Zmarł podczas akcji pod Sieczychami, kiedy wraz z towarzyszami broni atakowali posterunek Żandarmerii.

Zośka

Tadeusz Zawadzki-harc mistrz, drużynowy 23 WDH w czasie wojny, ur. 24 stycznia 1921r., zm. 20 sierpnia 1943r. pod Sieczychami. Odznaczony krzyżem Virtuti- Militari 5 klasy i dwukrotnie krzyżem walecznym. Komendant rejonu Mokotów Górny w organizacji Wawer, był pierwszym komendantem GS na terenie stolicy, podporucznikiem AK, jego imieniem został nazwany batalion GS, który został okryty sławą bojową w najcięższych walkach powstania warszawskiego

Według Kamińskiego był urodzonym dowódcą. Był bardzo nieśmiały i wrażliwy oraz opanowany i spokojny. Prowadził pamiętnik, w którym opisywał wiele wojennych spostrzeżeń.

Grób Zośki na Powązkach

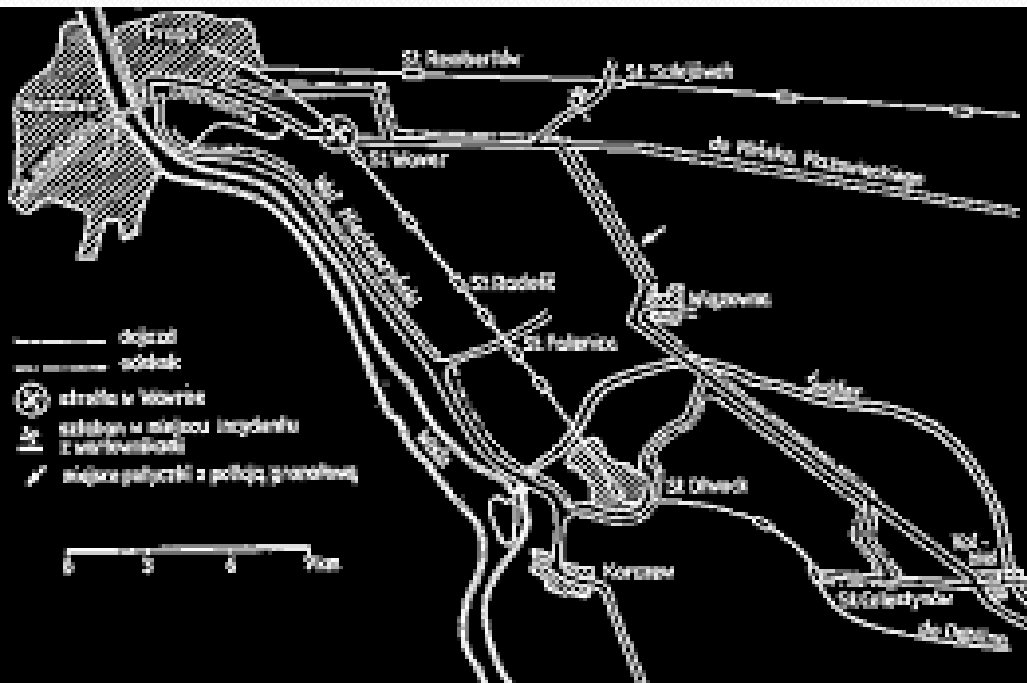
Akcje małego sabotażu i dywersyjne

- Mały Sabotaż- m.in. **Akcja przeciw fotografom**, czyli atakowanie szyb, w którym widniały zdjęcia Niemców, **manifestacja barw narodowych i symboli** m.in. Kotwicy, **rysowanie na ścianach żółwi**, co miało zakomunikować Polakom, aby powoli i mało produktywnie pracowali dla Niemców, **zrywanie niemieckich flag**.

SYMBOL POLSKI WALCZĄCEJ

- Dywersja- m.in. **Akcja w Celestynowie**, uwolnienia więźniów przewożonych transportem kolejowym z Warszawy do Auschwitz, **Akcja pod Arsenalem**, czyli odbicie Rudego, **Akcja w Czarnocinie**, celem tej akcji było wysadzenie niemieckiego pociągu z amunicją.

Akcja w Celestynowie

Akcja pod Arsenalem

- 26 marca 1943 r. u zbiegu ulic Długiej i Bielańskiej w Warszawie w pobliżu budynku Arsenalu członkowie Grup Szturmowych Szarych Szeregów, pod dowództwem Stanisława Broniewskiego „Orszy”, dokonali udanej akcji odbicia z rąk Gestapo Janka Bytnara "Rudego". Termin akcji był wyznaczony na dwa dni przed jej rozpoczęciem, ale kiedy wszystko było już gotowe trzeba było akcję odwołać. Ostatecznie 26 marca akcję udało się rozpocząć. Ostatecznie udało się odbić Rudego i resztę przewożonych więźniów.

UL. PRZEJAZD

ARSENAŁ

UL. NALEWKI

sekcja „Granaty”
sekcja „Sten II”
sekcja „Sten I”
sekcja „Butelki”

ul. DŁUGA

dowódca akcji

LEGENDA:

- - uczestnicy akcji
- - Niemcy
- ⊗ - więźniarka
- - samochód ewakuacyjny
- ~ - droga więźniarki
- - kierunek ognia
- - - → - kierunek „odskoku”

UL. BIELARSKA

PLAN AKCJI

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ

*Lecz zaklinam — niech żywi nie tracą nadziei.
I przed narodem niosą oświaty kaganiec .
A kiedy trzeba, na śmierć idą po kolei,
Jak kamienie, przez Boga rzucone na szaniec...*
– Juliusz Słowacki „Testament Mój”